

Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΜΥΡΙΩΝ ΤΑΛΑΝΤΩΝ

Τοῦ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ν. ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗ,

Ἱεροκήρυκα - Λυκειάρχῃ - Λογοτέχνη.

Ἡ παραβολή τῶν μυρίων ταλάντων καί τοῦ σκληρόκαρδου δούλου (Ματθ. 18, 23-35) μᾶς ἄφησε ἄφωνους: Τόση σκληροκαρδία! Τόση ἀχαριστία πιά! Ἀλλά ἄς δοῦμε τήν παραβολή αὐτή τοῦ Κυρίου μας μέσα ἀπό τό 18ο κεφάλαιο τοῦ Κατά Ματθαῖον Εὐαγγελίου.

Οἱ δοῦλοι ἐνός ἄρχοντα παρουσιάζονται μπροστά του γιά τόν καθιερωμένο διάλογο διαχείρισης τῶν οἰκονομικῶν εὐθυνῶν πού τούς ἀνέθεσε. Κατά τή διάρκεια τοῦ διαλόγου αὐτοῦ φέρουν (σείρουν, καλύτερα) ἐνώπιον τοῦ ἄρχοντα ἕνα ἀρχι-δούλον, ὀφειλέτην «μυρίων ταλάντων» (πέντε ἑκατομμυρίων σημερινῶν λιρῶν). Ὁ ἄρχοντας θέλει τά ὀφειλόμενα «μύρια τάλαντα» ἐδῶ καί τώρα. Μάλιστα σκοπεύει νά πωλήσει ὡς δούλους τά παιδιά καί τή γυναῖκα τοῦ δούλου, νά τοῦ πωλήσει ὅ,τι ἔχει καί δέν ἔχει, προκειμένου νά συγκεντρωθεῖ τό ὀφειλόμενο ποσό. Ὁ δοῦλος πέφτει στά πόδια καί μετά δακρύων παρακαλεῖ, θερμοπαρακαλεῖ τόν ἄρχοντα νά τόν λυπηθεῖ. Ὑπόσχεται νά κάμει ὅ,τι μπορεῖ γιά νά ἐξοφλήσει τό ὑπέρογκο χρέος (ἀποτέλεσμα κακοδιαχείρισης). Μεγαλόψυχος καί καλόκαρδος ὁ ἄρχοντας τῆς παραβολῆς τοῦ χαρίζει ὅλα τά χρέη. Ἐξερχόμενος τοῦ Μεγάρου τοῦ κυρίου του ὁ εὐεργετηθεῖς δοῦλος συναντᾷ ἕνα σύνδουλόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ χρωστοῦσε 100 (ἑκατό) δηνάρια, δηλαδή 10 λίρες. Τόν ἀρπάζει ἀπό τό λαιμό καί ἀπαιτεῖ τήν ἄμεση ἐπιστροφή τῶν 100 δηνariών. Ἦταν ἐξόχως βίαιος καί ἀπαιτητικός. Μάλιστα τόν κλείνει στίς φυλακές.

Διαμηνύουν τό γεγονός στόν καλόκαρδο ἄρχοντα. Ὁ ἄρχοντας ἔπεσε ἀπό τά σύνεφα. Ἀπίστευτο! Λυπήθηκε πολύ γιά τή συμπεριφορά τοῦ ἀχάριστου, τοῦ ἄκαρδου, τοῦ ὑστερόβουλου καί φίλου του δούλου. Δίνει ἐντολή νά συλληφθεῖ, νά φυλακισθεῖ καί νά τιμωρηθεῖ παραδειγματικά γιά τήν ἀπαράδεκτη συμπεριφορά του στό σύνδουλόν του.

Ἐδῶ τελειώνει ἡ διήγηση τῆς παραβολῆς ἀπό τόν Εὐαγγελιστή Ματθαῖο.

Ἡ συγχωρητικότητα εἶναι θεία ἐντολή. Ἐβδομηκοντάκις ἑπτά, δηλαδή πάντα θά πρέπει νά συγχωροῦμε, ἀλλά καί νά ξεχνοῦμε τήν ἀδικία πού μᾶς ἔγινε. Ὁ δοῦλος μέ τό χρέος τῶν «μυρίων τάλάντων» καί μέ τήν ἀχαριστία του ὑπέγραψε τήν καταδίκη του. Ἀποδεικνύεται συμφεροντολόγος τοῦ χειρίστου εἵδους μέ ἀπέραντη κακία στήν ψυχή. Ὁ δοῦλος μέ τό χρέος τῶν 100 δηναρίων εἶναι ὁ συνάνθρωπός μας τῆς πεζῆς καί ἀδυσώπητης καθημερινότητας, πού τόν βλέπουμε «μέ τό μίσος», γιατί πρίν ἀπό χρόνια, ἴσως, μᾶς ἀδίκησε, ὅχι ἀπό πρόθεση, σέ μιά ἀσήμαντη συναλλαγῇ μας καί πού θά ἤθελε πολύ νά ἐπανορθώσει.

Πονηροί δοῦλοι ἄς μή εἴμαστε, γιατί ἀποδιώχνουμε τή χάρη τοῦ Θεοῦ ἀπό τή ζωή μας. Πονηροί δοῦλοι ἄς μή εἴμαστε, γιατί δημιουργοῦμε γύρω μας καί μέσα μας κατάσταση κόλασης καί ἀπογοήτευσης.

Ὁ Θεός διά τοῦ Μυστηρίου τῆς Μετανοίας μᾶς χαρίζει τά «μύρια τάλαντα» τῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἔργῳ καί ἐν διανοίᾳ ὀλισθημάτων μας καί ἐμεῖς γυρίζουμε, δυστυχῶς, τήν πλάτη στό συνάνθρωπό μας, πού σέ κάποια στιγμή ἀδυναμίας ἢ ἀπροσεξίας μᾶς ἔθιξε ἐνσυνειδήτως ἢ ἀσυνειδήτως, ἠθελήμενα ἢ ἀθέλητα. Καί γινόμαστε ἡφαίστεια μίσους καί ἐκδίκησης. Καί τά χρόνια περνοῦν. Καί τό τέλος πλησιάζει. Ἡ Μητέρα Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία διδάσκει πώς ὀφελεῖ πνευματικά τόν χριστιανό ἡ μνήμη τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του, ὅποτε αὐτή ἡ ἡμέρα ἔρθῃ. Εἶναι εὐεργετική αὐτή ἡ ἐνθύμησις. Μᾶς συμφέρει ἐσχατολογικά. Μᾶς ξυπνᾷ ἀπό τό λήθαργο, στόν ὁποῖο μᾶς ἔχει βυθίσει ἡ νοοτροπία τῶν ἀτελείωτων,

καθημερινῶν, ἐν πολλοῖς χωρίς νόημα, περιττῶν ὑποθέσεων, γιά τίς ὁποῖες (ὑποθέσεις) τρέχουμε καί τελειωμό δέν ἔχουμε, πού μᾶς ὀδηγοῦν σέ ἀποξένωση θανάσιμη ἀπό τόν ἑαυτό μας, ἀπό τό συνάνθρωπό μας καί ἀπό τό Θεό.

Μήπως τέτοιοι εἴμαστε; Εἴμαστε ὄντα πού περπατοῦν, ψυχ-
γωγοῦνται, ἐργάζονται, ὀνειρεύονται γιά τό μέλλον καί ὅμως
εἴμαστε νεκροί. Μά γιατί; Γιατί δέν μποροῦμε νά ἀγαπήσουμε τί-
ποτε καί κανένα, ἐκτός ἀπό τόν ἑαυτό μας. Καί αὐτόν τόν ἀγα-
ποῦμε, δυστυχῶς, ψυχολογικά καί παθολογικά ἀπαράδεκτα καί
λανθασμένα.

Ἡ σωτηρία μας περνᾷ ἀπό τή σωτηρία τοῦ συνανθρώπου μας.
Γιά νά ἀγαπήσεις τό Θεό πρέπει ἐξάπαντος νά ἀγαπήσεις (καί
διά τῆς συγγνώμης) τόν πλησίον. Ἄλλος δρόμος δέν ὑπάρχει. Καί
ἂν (παρά πᾶσαν προσδοκίαν) διατηροῦμε μέσα μας τή δαιμονική
ψευδαίσθηση, ὅτι περιχαρακωμένοι καί κουμπωμένοι στόν ἑαυτό
μας, χωρίς ἀγάπη καί γνήσια διάθεση συνδιαλλαγῆς, διασφαλί-
ζουμε τόν ἑαυτό μας καί τήν ὑπερφίαλη ἡσυχία μας, εἴμαστε, σί-
γουρα, ἀναποτελεσματικοί καί ἀπερίγραπτα δυστυχεῖς. Οὔτε
ὀφελοῦμε τόν πλησίον οὔτε ὀφελούμεθα οἱ ἴδιοι. Ἡ Χάρη τοῦ Θε-
οῦ δέν θά γεμίσει τήν ὑπαρξή μας καί ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν
θᾶναι κάτι ἀπόμακρο καί ξένο γιά μᾶς. Ἐν τῷ μεταξύ θά διερω-
τώμεθα μέ ἀγανάκτηση, τάχα, μαζί μέ ἄλλους, γιατί τόση δυσ-
τυχία καί τόση ἀπανθρωπιά στή ζωή μας, πού «οἱ ἄλλοι» τήν κα-
τάντησαν βασανιστική ἔρημο. Μᾶς λείπει ἡ συγχωρητικότητα
καί ἡ ἀληθινή ἀγάπη, πού τήν ἔφερε στόν κόσμον ὁ Σταυρός καί ἡ
Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Δυστυχῶς, τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάσταση
τά βλέπουμε ἀπό μακριά χωρίς τή λαχτάρα τῆς ἀγάπης τῶν
ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Δέν τά οἰκιοποιούμεθα σωτηριολογικά. Μόνο
ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς κιβωτός σωτηρίας καί ὡς τό πανδοχεῖο τοῦ
Καλοῦ Σαμαρείτη, θά μᾶς βοηθήσει νά μείνουμε μακριά καί ἔξω
ἀπό τή νοοτροπία καί τά μυαλά τοῦ ὀφειλέτη δούλου τῶν «μυ-
ρίων ταλάντων».